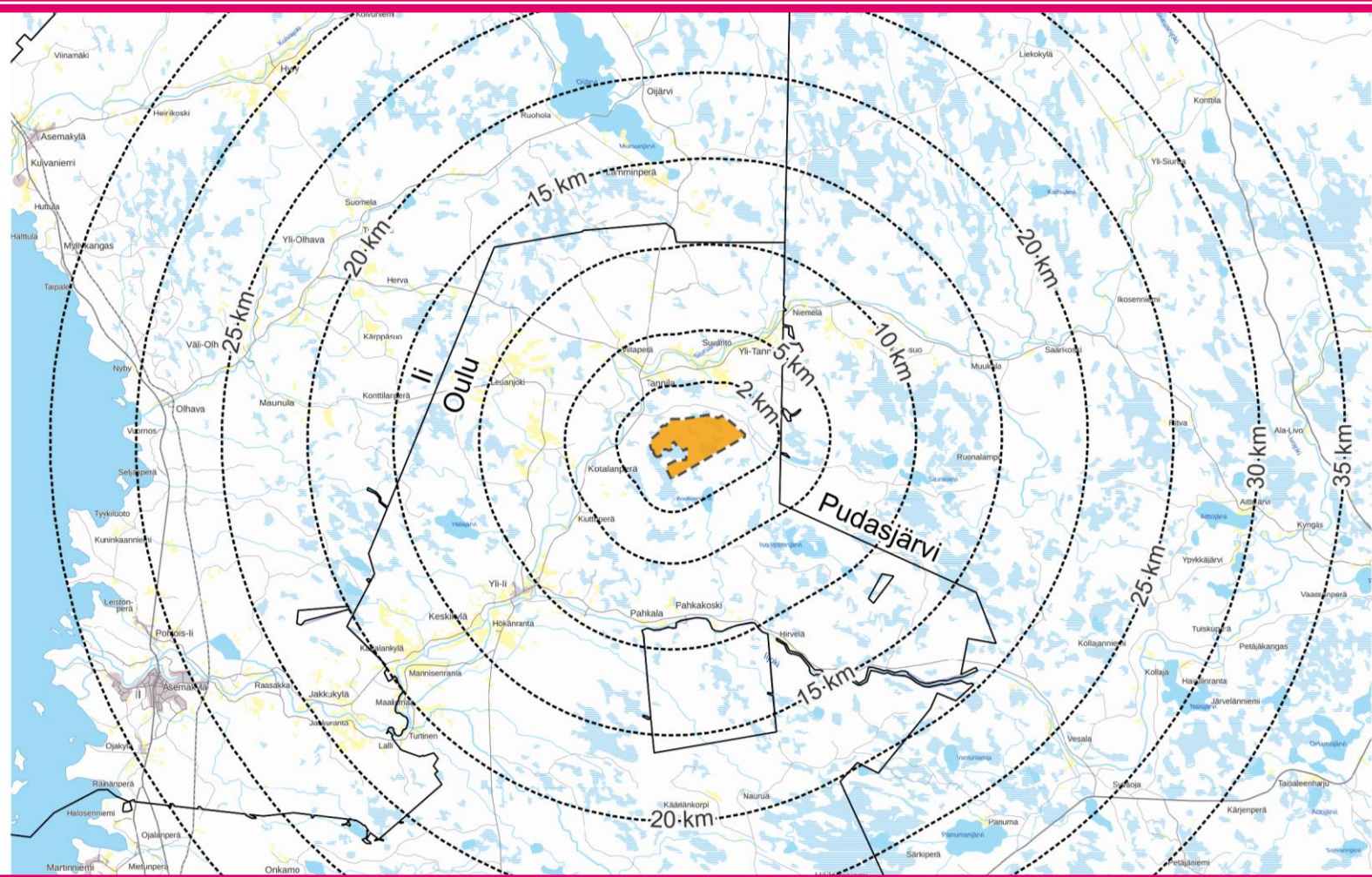

Latvaselän tuulivoima- alueen osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Päiväys

15.4.2025

Suunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain (132/1999) 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä suunnittelun kuluessa tarkistuksia ja täydennyksiä tarpeen mukaan.

Sisältö

1.	Perustiedot.....	5
1.1	Suunnittelualue.....	5
1.2	Hankkeen tekninen kuvaus	6
2.	Tavoitteet.....	7
2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	7
3.	Lähtökohdat ja alueen nykytilanne.....	8
3.1	Alueen kuvaus	8
3.2	Suunnittelutilanne	8
3.2.1	Maakuntakaava	8
3.2.2	Yleiskaavat	11
3.2.3	Asemakaavat.....	13
4.	Osalliset.....	14
5.	Osallistuminen ja kaavoitusprosessin vaiheet	16
5.1	Aloitusvaihe	18
5.2	Valmisteluvaihe	18
5.3	Ehdotusvaihe.....	18
5.4	Hyväksyminen	19
5.5	Kaavan voimaantulo	19
6.	Vaikutusten arviointi	20
6.1	Laadittavat selvitykset	20
7.	Yhteystiedot	21

Johdanto

Oulun kaupungin Latvaselän alueelle on suunnitteilla tuulivoima-alue. Hanketta suunnittelee Latvaselkä Wind Farm Oy, joka on osa Valorem-konsernia. Suunnittelualue sijoittuu kaupungin pohjoisosaan Taninilan kylän kaakkoispuolelle Pudasjärven kaupungin rajan läheisyyteen. Lähialueelle sijoittuu myös useita muita suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita.

Alueelle suunnitellaan enintään 11 kokonaiskorkeudeltaan maksimissaan 300 metrin korkuisen tuulivoimalan rakentamista.

Hankkeeseen liittyen laaditaan osayleiskaava ja YVA-menettely. Yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena tuulivoimaosayleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena. Hanke toteutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn osalta erillismenettelynä. YVA-menettelyssä tutkitaan nollavaihtoehdon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Sähkön siirron osalta tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Yleiskaavan vaikutusten arviointi pohjautuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin.

Osayleiskaavalla luodaan edellytykset tuulivoima-alueen toteuttamiselle. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Yleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä alueidenkäyttölain mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset.

Hankkeen osayleiskaavoituksesta vastaa Oulun kaupunki. Kaavaa ja YVA-menettelyä laativana konsulttina toimii Sweco Finland Oy. Hankkeen suunnitteluprosessi toteutetaan tiiviissä yhteistyössä lähi-alueen asukkaiden ja muiden osallisten sekä eri viranomaisten kanssa.

Hanketta koskeva kaavoitusaloite on hyväksytty Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunnassa 26.9.2023 (§ 441). Oulun kaupunki ja Valorem Energies Finland Oy ovat tehneet sopimuksen kaavoitukseen liittyvästä yhteistyöstä sekä tehtävien ja kustannusten jaosta.

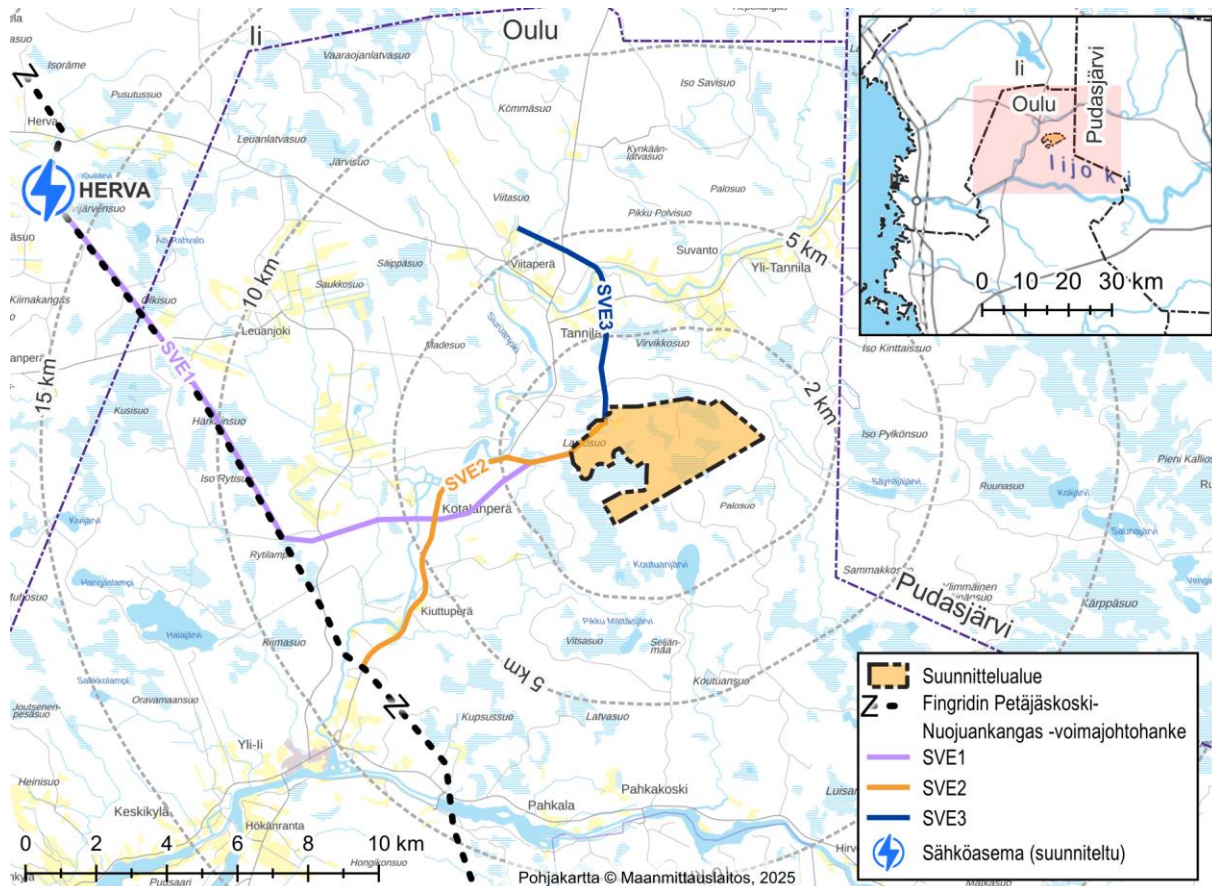
Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain (132/1999) mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnitteluprosessin kuluessa.

1. Perustiedot

1.1 Suunnittelualue

Tuulivoima-alueen suunnittelualue sijaitsee Oulun kaupungin pohjoisosassa Tannilan kylän kaakkoispuolella. Etäisyyttä Pudasjärven kaupungin rajaan on lyhimmillään noin 2 kilometriä. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 950 hehtaaria. Oulun keskusta sijaitsee hieman yli 50 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen lounaispuolella. Yli-lin taajamaan etäisyyttä on lähimmillään noin 10 kilometriä.

Kuva 1. Suunnittelualueen rajaus ja sijainti sekä YVA-menettelyssä tutkittavat sähkönsiirtovaihtoehdot.

Suunnittelualue on osin metsätaloustaloudessa olevaa muokattua ympäristöä ja osin ojittamatonta avosuota sekä metsää. Alue on soista. Kuivat alueet – kankaat, harjut ja matalat vaarat – sijaitsevat laikkuina soiden ja soistumien välissä. Ojittamattomia avosoita on etenkin alueen keskiosassa ja alueen ulkopuolella lännen puolella. Alueen pohjois- ja luoteispuolella on pohjavesialueita. Alueella on olemassa olevaa metsäautotieverkostoa ja polustoa. Kaakkoispuolella on turvetuotantoa. Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee ampumarata ja Kollajan paliskunnan erotusaita. Alueen eteläpuolella on virkistysreitti ja Koutuanjärven lintutorni.

Yleiskaavan suunnittelualue on yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Kuva 2. Suunnittelualan sijainti ja alustava rajaus (musta pistekatkoviiva) maastokartalla.

1.2 Hankkeen tekninen kuvaus

Alueelle suunnitellaan 8–11 kokonaiskorkeudeltaan maksimissaan 300 metrin korkuisen tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on 200 metriä, roottorin halkaisija 200 metriä ja voimaloiden pyyhkäisykorkeuden maksimi 300 metriä. Tuulivoimalat on suunniteltu toteutettavan noin 6–10 MW tehoisina. Turbiinien välisen etäisyyden on yleensä oltava 4–6 roottorinhalkaisijaa, jotta minimoidaan vierekkäisen turbiinin pyörimisestä aiheutuvat tehohäviöt. Tuulivoimalat varustetaan lentoestemerkinnöin Ilmailuhallinnon määräysten mukaisesti.

Tuulivoima-alue koostuu tuulivoimaloiden lisäksi voimaloiden välisistä huoltoteistä, tuulivoimaloiden välisistä maakaapeista sekä alueelle sijoitettavasta sähköasemasta. Sähköasemaa on alustavasti suunniteltu sijoitettavaksi suunnittelualan luoteisosaan.

Sähkön siirron osalta hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Tutkittavista vaihtoehtoista kaksi on ilmajohtoja (SVE1 ja SVE3) ja yksi maakaapeli (SVE2). Vaihtoehdot on esitetty kuvassa 1. Fingrid suunnittelee uutta sähköasemaa lin kunnan alueelle Hervaan ja uutta 400 kV:n voimajohtoa (Herva-Nuojuankangas) suunnittelualan länsipuolelle. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain niiltä osin, kun ne sijoittuvat kaavoitettavalle alueelle.

2. Tavoitteet

Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa 8–11 tuulivoimalan toteuttaminen suunnittelualueelle.

Tuulivoima-alueen mahdollistaman yleiskaavan laadinta tukee Oulun kaupungin strategisia tavoitteita. Oulun kaupunkistrategiassa asetetun tavoitteen mukaan Oulu on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta on päättänyt tuulivoimaa koskevista strategisista linjauksista 17.12.2024 (§ 572). Linjaukset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa.

Kaavan laadinnassa huomioidaan valtakunnalliset ja maakunnalliset tavoitteet. Tavoitteena on osaltaan edistää myös Suomen ilmastotavoitteiden toteutumista.

Yleiskaavan suunnittelussa huomioidaan alueen ominaispiirteet. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksia hyödynnetään kattavasti yleiskaavan laadinnassa.

Yleiskaava laaditaan tiiviissä vuorovaikutuksessa osallisten ja eri viranomaisten kanssa. Yleiskaavan hyväksymisestä päättää Oulun kaupunginvaltuusto.

2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain (24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden hyväksymisestä päättää valtioneuvosto. Nykyiset tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, joita ovat:

- **Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen**
- **Tehokas liikennejärjestelmä**
- **Terveellinen ja turvallinen elinympäristö**
- **Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat**
- **Uusiutumiskykyinen energiahuolto**

Latvaselän yleiskaavoitukseen liittyvät etenkin seuraavat tavoitteet:

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja raja-valvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

3. Lähtökohdat ja alueen nykytilanne

3.1 Alueen kuvaus

Suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa ihmistoiminnan muokkaamaa aluetta. Alueella sijaitsee myös ojittamattomia avosoita.

Tuulivoima-alue suunnitellaan siten, että tuulivoimaloiden ja asuinrakennusten välille jää vähintään 1,5 kilometrin suojaetäisyys. Suunnittelualueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Paskalammen rannalla sijaitsee erilaisia virkistys- ja harrastustoimintoihin liittyviä rakennelmia.

Lähimmät suuremmat asutuskeskittymät sijaitsevat luoteispuolella Tannilassa lähimmillään noin 2,5 kilometrin etäisyydellä ja muualla Siuruanjokivarressa lähimmillään noin 1,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta.

Suunnittelualueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähimmät Natura-2000 verkostoon kuuluvat alueet ovat suunnittelualueen pohjoispuolella noin 700 metrin etäisyydellä sijaitseva Virvikkosuo (FI1106400, SAC), kaakon suunnalla noin 6 km päässä sijaitseva useasta osasta koostuva Kärppäsuo – Ränänsuo (FI1103805, SAC/SPA), noin 10 km päässä lännessä sijaitseva Kuisuo (FI1106401, SAC/SPA), noin 11 km luoteen suunnalla sijaitseva Viitaojanlatvasuo (FI1101403, SAC) sekä noin 11 km päässä koillisessa sijaitseva Litokaira (FI1103827, SAC). Suunnittelualueen pohjoispuolella, osin kaava-alueen sisällä, sijaitsee maakuntakaavassa arvokas harjualue Huiskan harju.

Alueen pohjoispuolella sijaitsee pohjavesialue Huiskankangas 1 ja alueen luoteispuolella pohjavesialueet Kyrönniemi 1 sekä Huhkajakangas 2.

Lähin tiedossa oleva kiinteä muinaisjäännösalue sijoittuu noin 300 metrin etäisyydelle suunnittelualueen kaakkoispuolelle. Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö RKY (Pyramidikat-toisen kesänavetat) sijaitsee lähimmillään noin 2,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen pohjoispuolella. Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön alueet sijaitsevat Yli-lissä, noin 9,5 km suunnittelualueesta lounaaseen.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat Karjalankylän–Hökänrannan kulttuurimaisemat Iijokivarressa (12 kilometrin etäisyydellä lounaispuolella) sekä Hirvisuo ja Kuisuo - Hattusuo (18 kilometrin etäisyydellä kaakkoispuolella). Lähimmät perinnebiotoopit (Kierikkisaari ja Isosaari) sijaitsevat Iijoella noin 8 km suunnittelualueesta etelään.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Maakuntakaava

Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavat. Maakuntakaava on uudistettu vaiheittain: **1. vaihemaakuntakaava** on vahvistettu 23.11.2015 (lainvoimainen 3.3.2017), **2. vaihemaakuntakaava** on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 (lainvoimainen 2.2.2017) ja **3. vaihemaakuntakaava** on hyväksytty 11.6.2018 (lainvoimainen 21.1.2022). Tuulivoimatuotantoa on tarkasteltu 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa.

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa suunnittelualueen pohjoisosaan on osoitettu pohjavesialue ja tärkeä pohjavesivyyhyke. Alueen kaakkoisosan läpi on osoitettu moottorikelkkailureitti. Suunnittelualue kiertyy luonnonsuojelualueen (SL-1) ympärille. Aluetta reunustaa pohjoisessa arvokas harjualue (MY-hs), luoteessa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue (luo-1) ja etelässä turvetuotantoalue (EO-tu). Alueen lähistöllä on myös useita turvetuotantoon soveltuvia alueita. Suunnittelualue sijoittuu poronhoitoalueelle. Suunnittelualueen luoteispuolelle sijoittuva Tannilan kylä on osoitettu kylänä (at). Maakuntakaavassa on osoitettu myös lähialueelle sijoittuvat luonnonsuojelualueet ja Natura-2000 verkostoon kuuluvat alueet. Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueella ei ole osoitettu tuulivoimaloiden alueena. Suunnittelualueen lähistöllä on useita maakuntakaavaan merkittyjä muinaismuistokohteita.

Maakuntakaavassa on annettu myös yleisiä suunnittelumääräyksiä. Tuulivoimarakentamiseen liittyen on annettu muun muassa seuraavat määräykset:

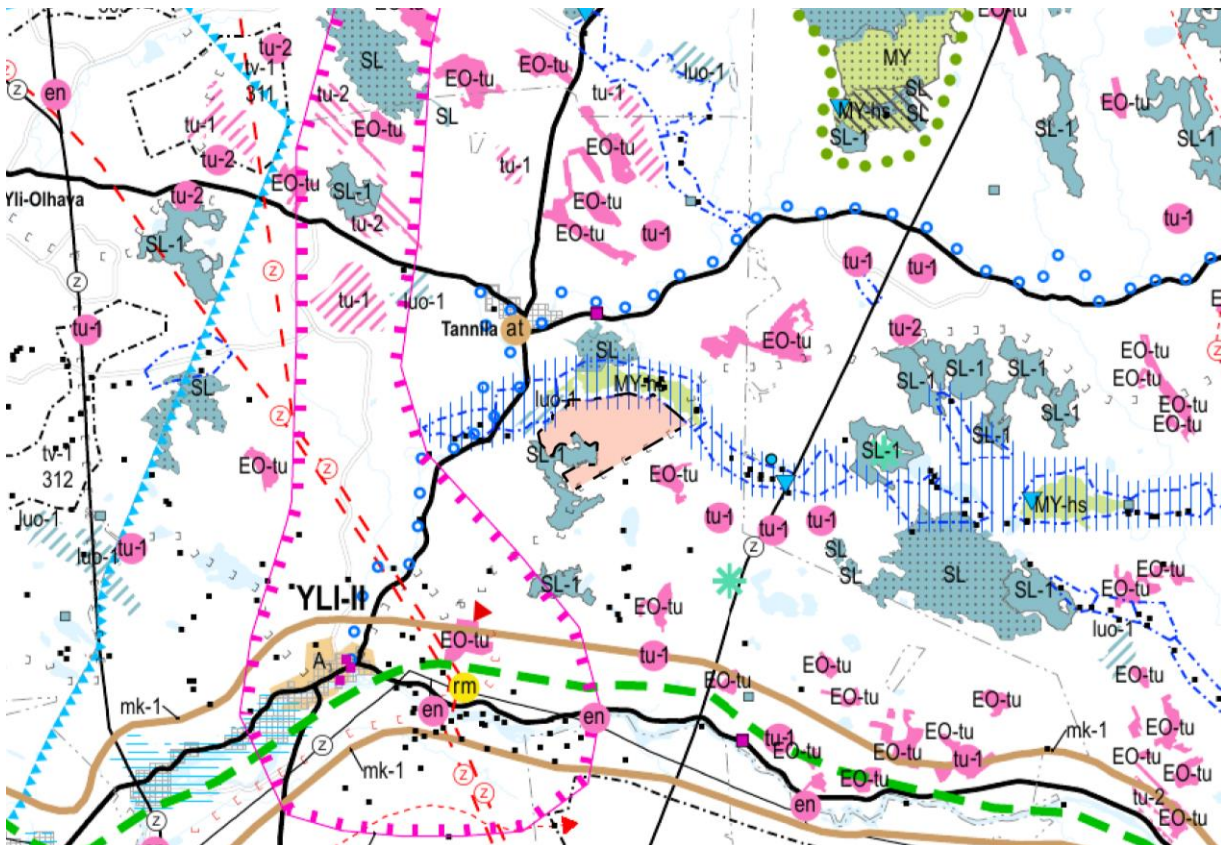
Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjijensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

Kuva 3. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (Pohjois-Pohjanmaan liitto). Suunnittelualueen raja on esitetty vaaleanpunaisella täyttövärillä ja mustalla pistekatsoviivalla.

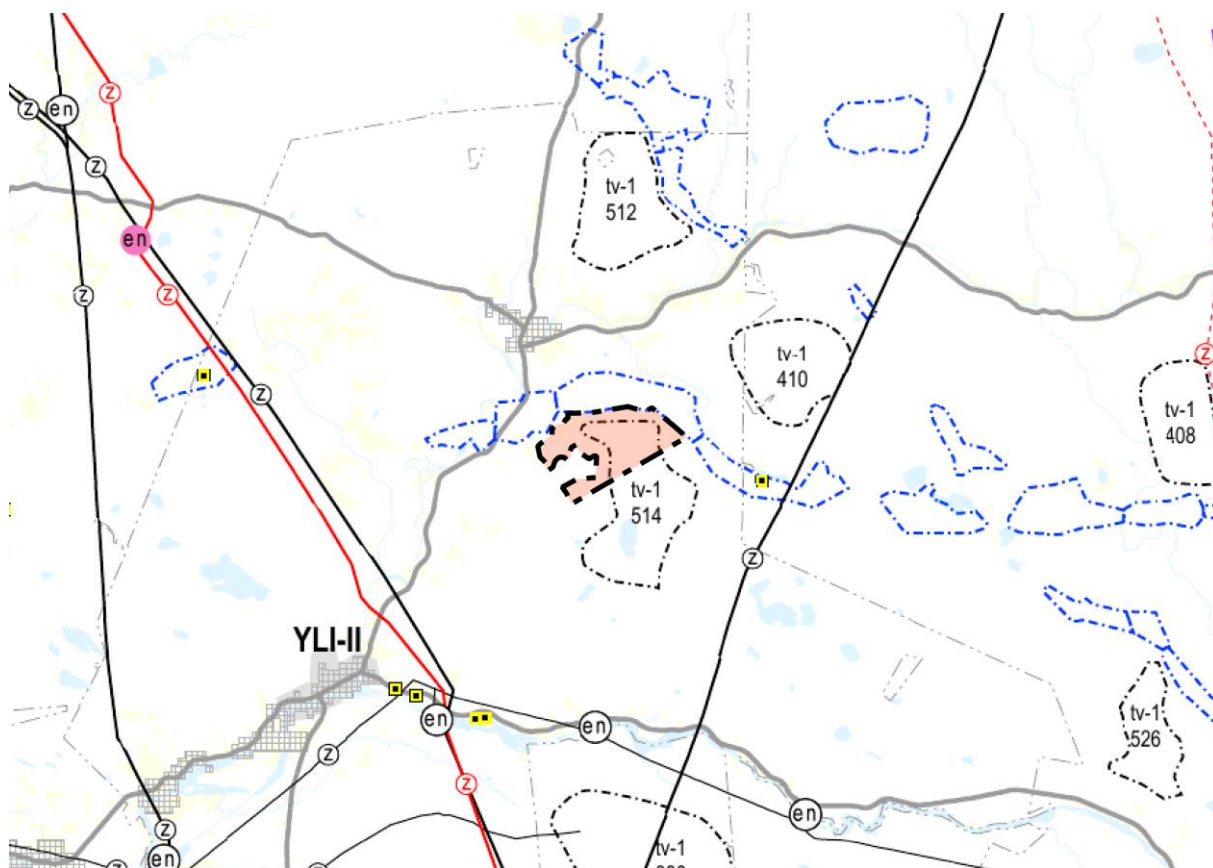

Pohjois-Pohjanmaan **energia- ja ilmastovaihehallituksen** laatiminen on käynnistetty 11.10.2021. Viimeisimpänä kaavaehdotus on ollut uudelleen nähtävillä 17.2. –21.3.2025. Tavoitteena on saada vaihehallituksen hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon vuoden 2025 toukokuussa.

Maakuntakaavaehdotuksessa suunnittelualueen keskiosaa on huomioitu tuulivoimaloiden alueena (tv-1 514). Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Merkintäkohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan *alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden tuulivoimahankkeet ja yhteisvaikutukset. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja väkivaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.*

Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

Maakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu myös suunniteltu uusi Hervan sähköasema.

Kuva 4. Ote energia- ja ilmastovaihehallituksen uudelleen nähtävillä asetetusta ehdotuksesta (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 9.9.2024, Maakuntahallitus 10.2.2025). Suunnittelualueen raja on esitetty oranssilla täyttövärillä ja mustalla pistekatkoviivalla.

Maakuntakaavaehdotuksessa on annettu myös koko maakuntakaava-alueen koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä, jotka otetaan huomioon Latvaselän tuulivoima-alueen kaavoituksessa.

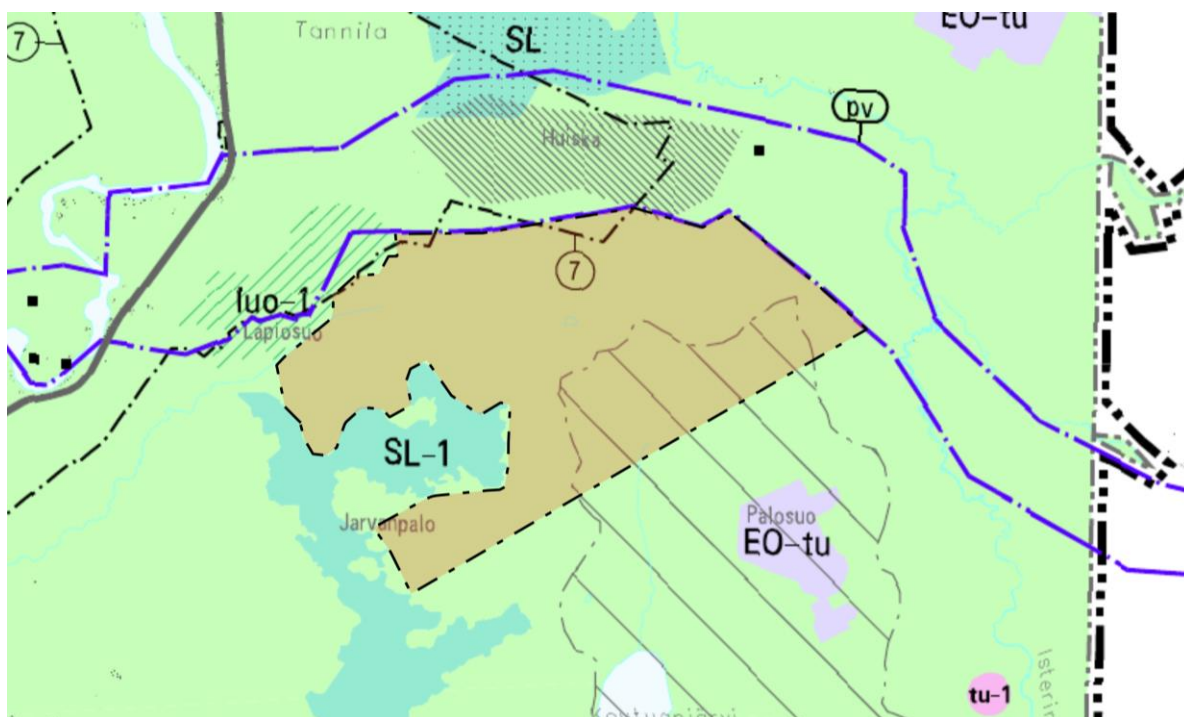

3.2.2 Yleiskaavat

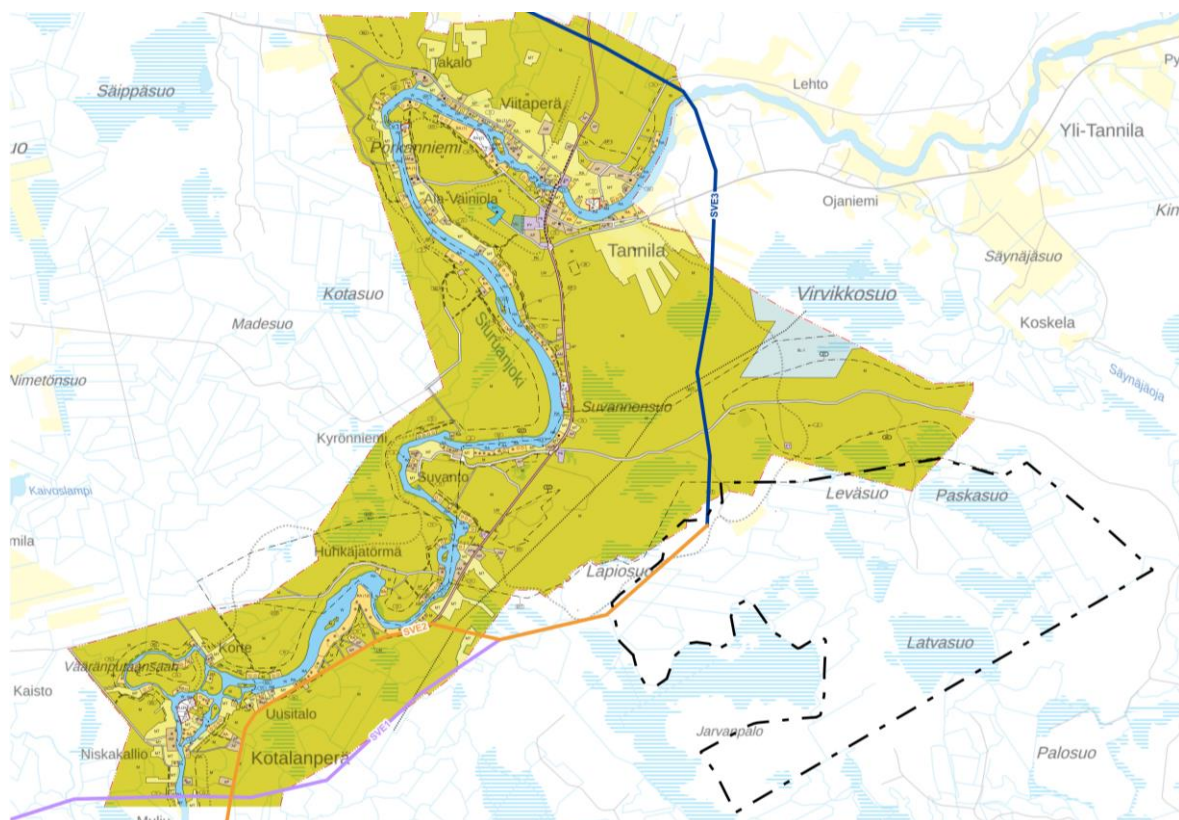
Suunnittelualueella on voimassa 18.4.2016 hyväksytty **Uuden Oulun yleiskaava**, minkä lisäksi pieni osa suunnittelualueen pohjoisreunaa sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 17.4.2000 vahvistaman **Siuruanjoen osayleiskaavan** alueella.

Uuden Oulun yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu maaseutukehittämisyöhykkeelle 2, maaseutu. Alueen eteläpuolelle on osoitettu turvetuotantoalue (EO-tu). Suunnittelualueen länsipuolella on luonnonsuojelualue (SL-1). Suunnittelualue rajautuu pohjoisosastaan pohjavesialueeseen (pv) ja arvokkaaseen geologiseen muodostumaan (arvokas harjualue). Lisäksi suunnittelualueen pohjoisreunaa rajaa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä suoalue (luo-1). Suunnittelualueen kaakkoisosa sijaitsee arvokkaan vesistön alueella.

Hanke ei ole ristiriidassa alueen voimassa olevan yleiskaavan kanssa.

Kuva 5. Ote Uuden Oulun yleiskaavasta. Ruskealla täytöllä on esitetty suunnittelualueen rajaus.

Kuva 6. Suunnittelualueen raja ja suunnitellut voimajohtolinjat suhteessa Suurajoen osayleiskaavaan.

Oulussa ja lähikunnissa on vireillä useita eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita, joista osassa on suunnitteilla myös aurinkovoimaa. Lisäksi lähitöillä on esisuunnitteluvaiheessa olevia hankkeita.

Metsähallitus suunnittelee tuulivoima-alueita yleiskaavan suunnittelualueen eteläpuolelle Koutuanjärven alueelle. Hanketta koskeva kaavoitusaloite on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 11.2.2025. Hankkeen kaavoitus ei toistaiseksi ole vireillä.

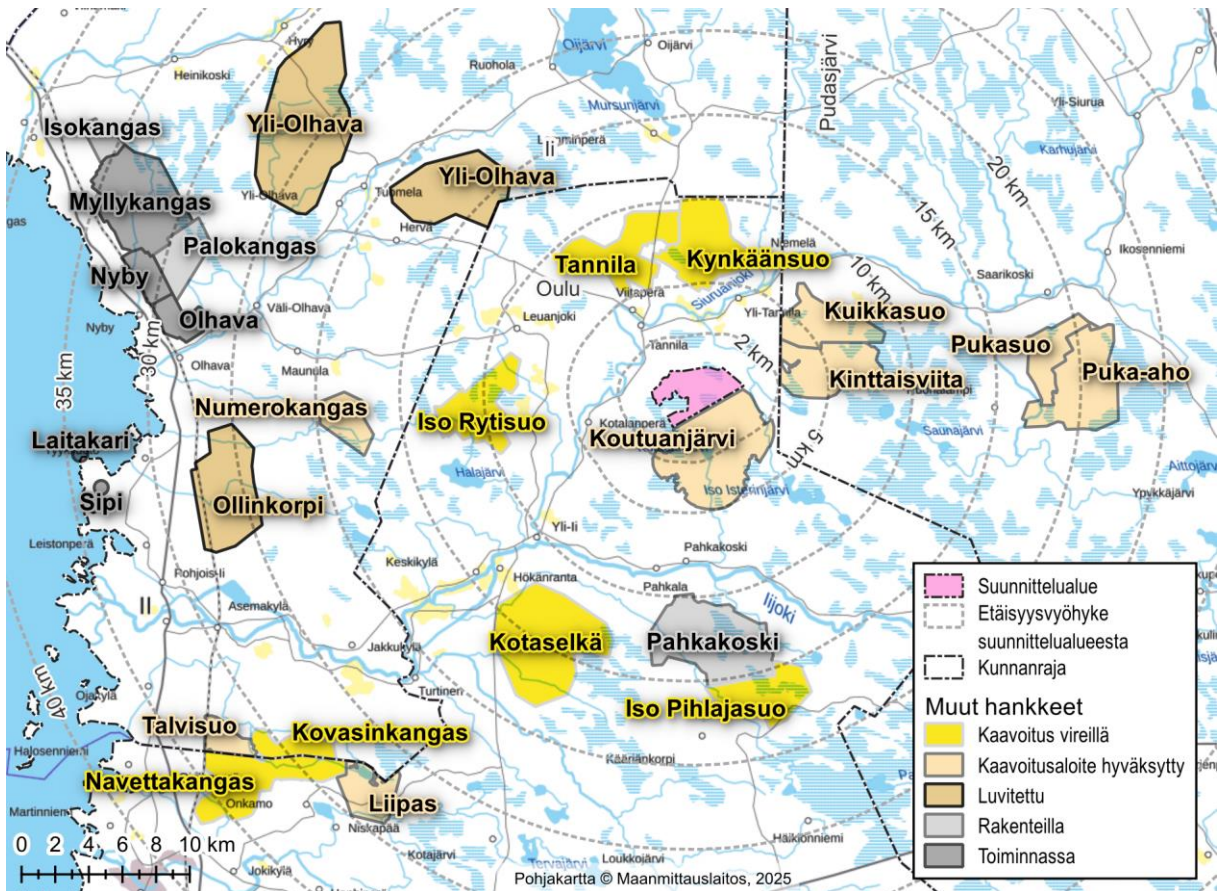
Suunnittelualueen pohjoispuolella, lähimmillään noin 4 km päässä, on vireillä kaksi vierekkäistä hanketta: Tannila ja Kynkänsuo. Tannilan alueelle suunnitellaan enintään 15 tuulivoimalan rakentamista sekä enintään 240 hehtaarin aurinkovoima-alueita. Alueelle suunnitellaan enintään 15 tuulivoimalan rakentamista. Suunnitellun aurinkovoima-alueen pinta-ala olisi enintään noin 240 hehtaaria.

Suunnittelualueen länsipuolella lähimmillään noin 7,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee vireillä olevan Iso Rytisuon tuulivoimahankkeen yleiskaavan alue. Alueelle suunnitellaan enimmillään 18 tuulivoimalan suurista tuulivoima-alueita.

Luvitettu lin Pahkakosken tuulivoimahanke sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla lin kuntaan kuuluvalla Pahkakosken enklavilla, noin 9 km Latvaselän suunnittelualueesta etelään. Alueelle ollaan rakentamassa 30 tuulivoimalaa. Voimaloiden on tavoitteena olla toiminnassa vuonna 2025.

Suunnittelualueen lounaispuolella, noin 11,5 km päässä, on vireillä Kotaselän tuulivoimahanke. Kotaselän alueelle suunnitellaan enintään 18 tuulivoimalan rakentamista.

lin kunnan alueella on useita toteutettuja tuulivoima-alueita. Etäisyyttä Latvaselän hankkeen suunnittelualueeseen on lyhimmillään noin 25 kilometriä.

Kuva 7. Suunnittelualueen sijainti suhteessa muihin lähialueen tuulivoimahankkeisiin.

3.2.3 Asemakaavat

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai ranta-asemakaavaa. Lähin asemakaava-alue sijaitsee Yli-Iin keskustan alueella lähimmillään noin 10 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueelta. Lähimmät ranta-asemakaava-alueet sijaitsevat Halajärven alueella noin 10 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen lounaispuolella.

4. Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta.

Yleiskaavan osallisia ovat ainakin seuraavat tahot:

- **Kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja -haltijat**
- **Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa**
 - Kaavan vaikutusalueen asukkaat ja loma-asukkaat sekä vuokralaiset
 - Yritykset ja niiden työntekijät
 - Laitokset ja niiden käyttäjät
 - Elinkeinojen harjoittajat
- **Viranomaiset, joita ovat mm.:**
 - Oulun kaupungin eri hallintokunnat, lautakunnat ja luottamuselimet
 - Oulun seudun ympäristötoimi
 - Oulunkaaren ympäristöpalvelut
 - Naapurikunnat (Ii, Pudasjärvi)
 - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan museo
 - Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
 - Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Puolustusvoimien pääesikunta
 - Puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentti
 - Ilmatieteen laitos
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy
 - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
 - Väylävirasto
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät: Luontopalvelut ja Eräpalvelut
 - Suomen riistakeskus
- **Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt, esimerkiksi energia- ja vesihuoltolaitokset**
 - Cinia Group Oy
 - Digita Oy
 - Fingrid Oyj
 - Oulun kauppakamari
 - Oulun Vesi
 - Suomen Erillisverkot Oy
 - Suomen Metsäkeskus
 - Suomen Turvallisuusverkko Oy
 - Teleliikenneyhtiöt (DNA Oy, Elisa Oyj, Telia Finland Oy)
 - Muut energia- ja vesihuoltolaitokset
- **Alueella ja lähialueella toimivat yhdistykset ja yhteisöt, kuten asukas- tai kotiseutu-yhdistykset, kylätoimikunnat tai tiekunnat**
- **Tiettyä etua tai väestöryhmää edustavat yhteisöt, esimerkiksi luonnonsuojelu- ja metsästysyhdistykset**
 - Kollajan paliskunta
 - MTK Pohjois-Suomi
 - Metsähallitus, muut kuin viranomaisroolit
 - Metsänhoitoyhdistykset
 - Metsänhoitoyhdistys Yli-Ii
 - Oijärven paliskunta
 - Paliskuntain yhdistys

- Pohjois-Pohjanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry
- Rakennusteollisuus RT Oulun aluetoimisto
- Riistanhoitoyhdistykset (Kiiminki-Ylikiminki Rhy, Iin seudun Rhy)
- Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
- Tannilan metsästysseura ry
- **Elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhdistykset**
 - Yrittäjäyhdistykset (Oulun yrittäjät ry, Iin yrittäjät ry, Yli-Iin yrittäjät ry)

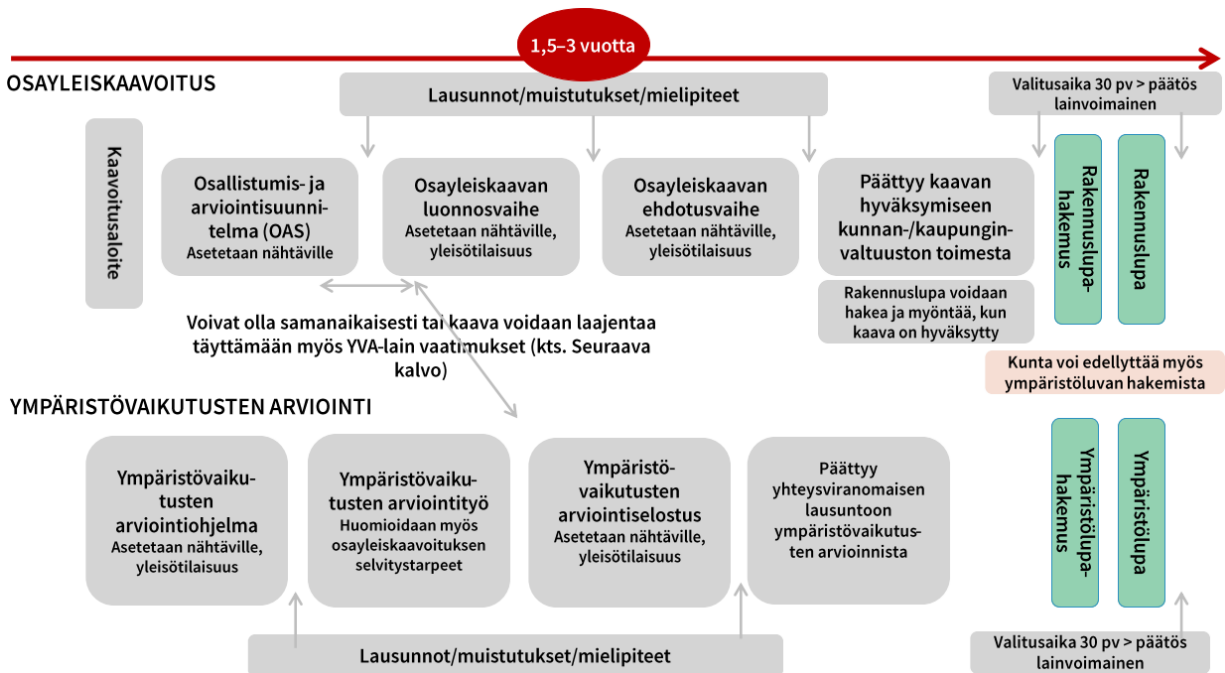
Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

5. Osallistuminen ja kaavoitusprosessin vaiheet

Seuraavassa on käyty läpi alustava aikataulu ja työvaiheet sekä osallisten vaikuttamismahdollisuudet prosessin eri vaiheissa. Suunnittelun aikataulu tarkentuu prosessin edetessä. Kaavan hyväksymisaikatauluun vaikuttaa osaltaan myös vireillä olevan maakuntakaavan hyväksymisen aikataulu.

Alla olevassa kuvassa 8. on esitetty yleinen kuvaus YVA:n ja tuulivoimaosayleiskaavoituksen vaiheista (lähde: Suomen uusiutuvat ry).

Kuva 8. Osayleiskaavoituksen ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vaiheet.

Osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulu ja vuorovaikutusmenettelyt eri vaiheissa:

Työvaihe	Tavoiteaikataulu	Vuorovaikutusmenettelyt
Aloitusvaihe (osallistumis- ja arviointisuunnitelma)	9/2024–4/2025	- Mahdollisuus esittää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kaupungille vähintään 30 vrk ajan - Lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä - Tiedotus- ja keskustelutilaisuus - Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu
Kaavan valmisteluvaihe (kaavaluonnos)	5/2025–2/2026	- Yleiskaavan 1.viranomaisneuvottelu - Mahdollisuus esittää mielipiteitä kaavan valmisteluaineistosta kaupungille vähintään 30 vrk ajan - Lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä - Tiedotus- ja keskustelutilaisuus
Kaavaehdotusvaihe	3/2026–9/2026	- Tarvittaessa 2.viranomaisneuvottelu - Mahdollisuus esittää muistutuksia kaavaehdotuksesta kaupungille vähintään 30 vrk ajan - Lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä - Tiedotus- ja keskustelutilaisuus
Kaavan hyväksyminen	10–11/2026	Mahdollisuus 30 vrk ajan tehdä valitus kaavan hyväksymispäätöksestä hallinto-oikeuteen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tavoiteaikataulu ja vuorovaikutusmenettelyt eri vaiheissa:

Työvaihe	Tavoiteaikataulu	Vuorovaikutusmenettelyt
YVA-ohjelman laatiminen	9/2024–3/2025	- Ennakkoneuvottelu keskeisten viranomaisten kanssa - Seurantaryhmän 1.kokous
YVA-ohjelma nähtävillä ja yhteysviranomaisen lausunto	4–5/2025	- Mahdollisuus esittää mielipiteitä YVA-ohjelmasta ELY-keskukselle vähintään 30 vrk ajan - ELY-keskus pyytää YVA-ohjelmasta lausunnot - Tiedotus- ja keskustelutilaisuus (yhteinen yleiskaavan kanssa)
YVA-selostuksen laatiminen	6–12/2025	- Seurantaryhmän 2.kokous - Hankkeen sosiaalisten vaikutusten arviointi
YVA-selostus nähtävillä ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä	1–4/2026	- Mahdollisuus esittää mielipiteitä YVA-selostuksesta ELY-keskukselle 30–60 vrk ajan - ELY-keskus pyytää YVA-selostuksesta lausunnot - Tiedotus- ja keskustelutilaisuus (yhteinen yleiskaavan kanssa)

5.1 Aloitusvaihe

9/2024–4/2025

- Yhdyskuntalautakunta päättää osayleiskaavan laatimisesta (päätös tehty 26.9.2023 § 441).
- Yhdyskuntalautakunta päättää osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (AKL (132/1999) 65 §). Kaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloajasta tiedotetaan paikallislehdissä ja kaupungin internet-sivuilla sekä kirjeitse kaava-alueen ja naapurikiinteistöjen maanomistajille alle 5 km etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloista. **Osalliset voivat esittää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.** Myös ympäristövaikutusten arviointiohjelma asetetaan nähtäville.
- Järjestetään yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus YVA-menettelyn kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelman nähtävilläolon aikana.
- Järjestetään poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu.

5.2 Valmisteluvaihe

5/2025–2/2026

- Järjestetään osayleiskaavan 1. viranomaisneuvottelu keskeisten viranomaisten kanssa (alueidenkäyttölaki 66 §).
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavan valmistelussa.
- Valmistellaan kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto. Valmistelussa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia.
- Yhdyskuntalautakunta päättää kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta. Aineisto asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (AKL (132/1999) 62 §). Nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdissä ja kaupungin internet -sivuilla sekä kirjeitse kaava-alueen ja naapurikiinteistöjen maanomistajille alle 5 km etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloista. Aineistosta pyydetään tarvittavat lausunnot. **Osalliset voivat esittää kaavan valmisteluaineistosta mielipiteitä.** Myös ympäristövaikutusten arviointiselostus asetetaan nähtäville.
- Järjestetään yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus YVA-menettelyn kanssa. Tilaisuudessa esitellään kaavan valmisteluaineistoa ja YVA-selostusta.

5.3 Ehdotusvaihe

3/2026–9/2026

- Yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmän YVA-selostuksesta.
- Valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavaehdotuksen valmistelussa.
- Yhdyskuntalautakunta päättää kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (AKL (132/1999) 65 §). Nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdissä ja kaupungin internet -sivuilla sekä kirjeitse kaava-alueen ja naapurikiinteistöjen maanomistajille alle 5 km etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloista. Nähtäville asettamisesta päättää yhdyskuntalautakunta. **Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta muistutuksia.** Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus nähtävilläolon aikana. Tilaisuudessa esitellään kaavan ehdotusaineistoa.
- Järjestetään 2. viranomaisneuvottelu (tarvittaessa).

5.4 Hyväksyminen

10–11/2026

- Ehdotusvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet.
- Mikäli merkittäviä muutostarpeita ei ilmene, kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn.
- Kaupunginvaltuusto päättää kaavaehdotuksen hyväksymisestä kaupunginhallituksen esityksestä.
- Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan (AKL (132/1999) 67 § ja MRA 94 §).
- Kaavan hyväksymispäätöksestä on 30 vuorokauden ajan mahdollista tehdä valitus hallinto-oikeuteen.

5.5 Kaavan voimaantulo

- Kaava kuulutetaan voimaan (MRA 93 §), kun kaupunginvaltuuston hyväksymispäätös on lainvoimainen. Kuulutus julkaistaan paikallislehdissä sekä kaupungin internet -sivuilla.

Palaute kuulemisten yhteydessä:

Sähköisesti kirjaamo@ouka.fi

tai postiosoitteeseen

Oulun kaupungin kirjaamo, PL 71, 90015 OULUN KAUPUNKI

Kuulutukset julkaistaan:

- Kaleva ja Rantapohja -lehdissä
- Oulun kaupungin internet-sivuilla www.ouka.fi/kuulutukset
- Iin kunnan internet-sivuilla [kuulutukset-osiossa](#)
- Pudasjärven kaupungin internet-sivuilla [kuulutukset-osiossa](#)

Nähtäville asettamisten yhteydessä aineistoihin voi tutustua:

- Ympäristötalolla osoitteessa Solistinkatu 2 (aineistoon voi tutustua asiakastietokoneella) sekä kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa: www.ouka.fi/latvaselan-tuulivoiman-osayleis-kaava
- Ympäristöhallinnon Internet-sivuilla (YVA-menettelyn aineistot): <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/hankkeiden-ymparistovaikutusten-arviointimenettely-yva/yva-hankkeet>

6. Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan vaikutuksia arvioidaan alueidenkäyttölain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti.

Alueidenkäyttölain (132/1999) 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (1 §) mukaan alueidenkäyttölaissa (132/1999) tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

6.1 Laadittavat selvitykset

Hankkeen yleiskaavoituksen rinnalla toteutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettely. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin. Laadittavien selvityksien sisältö on kuvattu tarkemmin hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa.

YVA-menettelyn yhteydessä tehdään seuraavat selvitykset:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Linnustوسelvitykset
 - Metsäkanalintujen ja niiden soidinpaikat
 - Pesimälinnustوسelvitys
 - Päiväpetolintutarkkailu
 - Pöllöselvitys
 - Kevät- ja syysmuuton tarkkailu
 - Muutto- ja päiväpetolintujen törmäysmallinnus
- Eläimistöön liittyvät selvitykset
 - Suurpetوسelvitys
 - Saukkوسelvitys
 - Lepakkوسelvitys
 - Viitasammakko
 - Liito-oravaselvitys
- Arkeologinen selvitys
- Maisema- ja kulttuuriympäristö
 - Havainnekuvat
 - Näkyvyysanalyysit
- Melumallinnus, välkemallinnus
- Sähkönsiirtolinjat
 - Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
 - Pesimälinnustوسelvitys
 - Arkeologinen selvitys
- Porotalousselvitys

7. Yhteystiedot

Lisätiedot:

Kaavoituksesta vastaava:

Oulun kaupunki
Yleiskaavasuunnittelija Virpi Haverinen
virpi.haverinen@ouka.fi
p. +358 40 628 9096

Kaavaa laativa konsultti:

Sweco Finland Oy
Kaavasuunnittelija Jaakko Raunio, YKS 666
jaakko.raunio@sweco.fi
p. +358 40 188 4111

YVA-menettelyn konsultti:

Sweco Finland Oy
Ympäristöasiantuntija Tiina Mönkäre
tiina.monkare@sweco.fi
p. +358 40 505 6342

Hankkeesta vastaava:

Latvaselkä Wind Farm Oy / Valorem
Energies Finland Oy
Projektipäällikkö Clarisse Fellman
Clarisse.Fellman@valorem-energie.com
p. +358 40 737 7791

